

OPETTAJAN OPAS

TAKSVÄRKKI ry
DAGSVERKE rf

Kansainvälisyys- kasvatusmateriaalia opettajille

- OPETTAJAN OPAS JA NUOREN OPAS
- OPPIMATERIAALISIVUSTO
www.taksvarkki.fi/bolivia
- DOKUMENTTI-DVD
Tulevaisuus kaupungissa?
- AAMUNAVAUS-CD
- KAMPANJAJULISTE
- KANSAINVÄLISYYSKOULUTTAJAT
- www.taksvarkki.fi/uutiskirje

Teemoina kulttuuri-identiteetti, syrjintä ja eriarvoisuus, alkuperäiskansat, kaupungistuminen, lasten oikeudet

OPPITUNTEHTÄVÄ

Alkuperäiskansoihin kuuluvan nuoren kulttuuri-identiteetti ja syrjinnän kohtaaminen

Tavoitteet: Nuoret pohtivat monikulttuurisuuden, kulttuuri-identiteetin ja suvun juurten merkitystä bolivialaisten ja suomalaisten nuorten elämässä.

Tehtävän voi toteuttaa kokonaan tai osissa oppitunnilla tai ryhmänohjaajan tuokiassa. Tehtävä pohjaa opetussuunnitelmassa esitettyihin teemoihin. Perus- ja lukio-opetus tähtäävät ihmisoikeuksien kunnioitukseen pyrkimyksenä inhimillisyyden, tasa-arvon ja hyvinvoinnin. Opetuksen tulee edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta ja suvaitsevaisuutta sekä monikulttuurisuuden hyväksymistä.

1) Johdatus aiheeseen:

Arvojana (kesto 15 min.)

Toiminnallinen harjoitus ryhmässä

Ohjeet: Tehkää luokan keskelle avoin tila. Kiinnittäkää luokan toiseen seinään kyltti "samaa mieltä" ja toiseen "eri mieltä". Tilan keskelle kuvitellaan jana.

Lue alla olevat väittämät yksi kerrallaan. Jokaisen väittämän jälkeen osallistujat liikkuvat janalla sen mukaan, miten samaa tai eri mieltä he ovat väittämän kanssa. Keskellä sijaitsee En osaa sanoa -vaihtoehto. Väittämän jälkeen kysy ääripäissä olevilta perusteluja. Keskustelkaa niistä. Kenenkään mielipidettä ei saa arvostella. Harjoituksessa ei ole oikeita eikä vääriä vastauksia.

- Minulla on oikeus puhua omaa kieltäni häpeämättä.
- Olen samanarvoinen kuin muutkin kouluni oppilaat.
- Minun täytyy voida suorittaa peruskoulu loppuun omalla paikkakunnallani, jos niin haluan.
- Minusta jokainen pitäisi hyväksyä sellaisena kuin hän on.
- Ketään ei saa kiusata ulkonäön, nimen tai mielipiteiden vuoksi.
- Kenenkään ei pidä joutua häpeämään perhetaustansa.
- Arvostan kotimaani kulttuuria.
- Kaikki kulttuurit ovat samanarvoisia.
- Oma äidinkieleni on minulle tärkeä.
- Perheemme perinteillä on minulle merkitystä.
- Haluaisin, että maailmassa ei olisi syrjintää ja kiusaamista.
- Kaikilla on oikeus tulla kohdelluksi samanarvoisesti työpaikalla.
- Mielestäni alle 18-vuotiaiden työnteko ei saa häiritä opiskelua, harrastuksia ja vapaa-aikaa.

2) Aiheen syventäminen:

Tutustu Bolivian alkuperäiskansojen nuorten tilanteeseen (kesto 10–15 min.)

Katsokaa nuorten kanssa Taksvärkki-kampanjaan kuuluva bolivialaisten nuorten elämästä kertova dokumentti Tulevaisuus kaupungissa? Pohtikaa sen herättämien ajatusten pohjalta alkuperäiskansojen nuorten tilannetta. Mitä ongelmia havaitsette ja miten niihin voisi vaikuttaa?

3) Aiheen jatkokehittäminen:

Astu bolivialaisen nuoren sandaaleihin (15–30 min.)

Nuoren oppaassa esitellään kolme bolivialaista alkuperäiskansoihin kuuluvaa nuorta. Tehtävän tavoitteena on oppia tuntemaan bolivialaiset nuoret ja heidän elinolosuhteensa samastamalla heihin.

Tehtävä toteutetaan ryhmäkeskusteluina tai itsenäisesti pohtien. Oppilaat ryhmäytyvät valitsemansa nuoren mukaisesti kolmeen ryhmään ja keskustelevat nuoren oppaan kysymyksistä. Lopuksi kukin ryhmä esittelee valitsemansa nuoren ja vastaukset nuoren oppaan kysymyksiin.

Sivusto www.taksvarkki.fi/bolivia sisältää valmiita toiminnallisia tehtäviä oppitunneille sekä ideoita teemapäivien järjestämiseen.

Tietoa ja taitoa Bolivian alkuperäiskansojen nuorille

Taksvärkki-kampanja tutustuttaa bolivialaisten nuorten elämään ja tulevaisuuden toiveisiin.

Osa kampanjaa on Taksvärkki-keräys: tekemällä päivän töitä ja lahjoittamalla palkkion keräykseen suomalainen nuori mahdollistaa Boliviassa toteutettavan kehitysyhteistyöhankkeen.

Hankkeella parannetaan alkuperäiskansoihin kuuluvien nuorten asemaa ja toimeentulomahdollisuuksia.

Maaseudulla asuvia nuoria koulutetaan kehittämään kestäviä elinkeinoja. Heitä kannustetaan säilyttämään omaa kulttuuriaan myös tuleville sukupolville.

Kaupunkiin muuttaneille nuorille järjestetään taidetyöpajoja tukemaan kulttuuri-identiteettiä ja tietoutta omista oikeuksista. Nuorten yhteyttä maaseutuun ja omaan juuriin vahvistetaan.

Toiminnan parissa on 48 kyläyhteisöä maaseudulla ja neljä kaupunkia.

Kolmesta viiteen vuotta kestävä hanke toteutetaan yhdessä Kawsay- ja Compa -järjestöjen kanssa.

10 eurolla

- saadaan yhdelle maaseudun nuorelle puoleksi vuodeksi koulutusta alkuperäiskansojen oikeuksista ja kylän toimeentulotapojen kehittämisestä tai
- taidetyöpajamateriaalit kymmenelle kaupunkiin muuttaneelle nuorelle

400 eurolla

- yhden kylän nuoret saavat vuodeksi koulutusta kylän toimeentulotapojen kehittämisestä ja alkuperäiskansojen oikeuksista.

1500 eurolla

- yhden kylän nuoret saavat tarvittavan materiaalin ja pääoman, jolla he käynnistävät kylänsä kehittämisen ja luovat itselleen toimeentulon vuosiksi eteenpäin

Taksvärkki-kampanja on osa koulun kansainvälisyyskasvatusta

Ennen Taksvärkki-päivää

1) Suunnitelkaa miten kampanja-aiheeseen tutustutaan koulunne arjessa.

- Tilataanko koululle kansainvälisyyskouluttajan vierailu?
- Katsotaanko kampanjadokumentti Tulevaisuus kaupungissa?
- Käydäänkö nuoren opas lävitse luokanvalvojan tai ryhmänvalvojan tunnilla?
- Kuunnellaanko valmis aamunavaus?
- Sisällyttävätkö aineenopettajat tunneilleen aineksia www.taksvarkki.fi/bolivia -oppimateriaalisivustolta?
- Osallistutaanko videokabaan?

2) Miettikää, mikä keräystapa sopii teidän koululenne, esimerkiksi:

- Oppilas tekee päivän verran työtä ulkopuolisen palveluksessa tai kotona ja lahjoittaa työstä saadun palkkion Taksvärkki ry:n keräykseen. Minimisuositus on 10 euroa. Kaikki keräykseen osallistuvat oppilaat on vakuutettu.
- Koulu järjestää Taksvärkki-tempauksen, esim. bändikonsertin tai myyjäiset, jonka tuotto ohjataan keräykseen.
- Oppilaskunta osallistuu lahjoittamalla kahvilansa tai kioskinsa tuotoista tietyn osan keräykseen.

3) Selvittäkää nuorten kanssa, paljonko luokkanne tai koulunne voi kerätä ja mitä sillä summalla voidaan Bolivian nuorten hyväksi tehdä. Käyttäkää hyväksenne tietoja, jotka löytyvät Nuoren oppaasta.

Taksvärkki-päivän jälkeen:

4) Laskekaa keräystuloksenne: mitä sillä Boliviassa saa aikaan? Keskustelkaa Taksvärkki-päivän kokemuksista. Miten työpaikka löytyi? Olisiko työpaikka mieluinen myös kesätyöpaikaksi? Mitä työpaikkoja ensi vuonna voisi kokeilla?

5) Tilaa uutiskirje www.taksvarkki.fi/uutiskirje ja seuraa sivuilta www.taksvarkki.fi/bolivia miten työ Boliviassa etenee. Kerro oppilaille.

Mistä Taksvärkki-töitä?

Töitä voi kysyä vanhempien tai ystävien vanhempien työpaikoilta, yrityksistä ja yhdistyksistä. Mitä harrastuksia, kiinnostuksen kohteita ja taitoja nuorilla on? Miten niitä voisi hyödyntää Taksvärkki-päivänä?

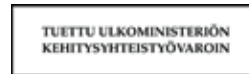
Taksvärkki-päivä on mahdollisuus tutustua itseä kiinnostavaan toimialaan ja työpaikkaan esim. kesätöitä ajatellen. Työpanoksesta voi täyttää Taksvärkki-työtodistuksen, jonka avulla töiden etsiminen jatkossa helpottuu.

Töitä myös S-ryhmän kaupoista

S-ryhmä on mukana Taksvärkki-kampanjassa ja tarjoaa useilla paikkakunnilla mahdollisuuden tutustua erilaisiin kaupan alan töihin. S-ryhmän toimipaikkoja ovat esim. Prisma, S-market, Alepa, Sale, ABC-market ja Sokos. Nuori voi ottaa yhteyttä suoraan toimipaikan esimieheen mielellään vähintään kaksi viikkoa etukäteen. Eri toimipaikkoihin otettavien taksvärkki-läisten määrä vaihtelee sen mukaan, miten toimipaikan työtilanne mahdollistaa nuoren ohjaamisen hänen työtehtäviinsään.

TAKSVÄRKKI ry
DAGSVERKE rf

Lisätietoja ja tilaukset:

Puh. (09) 5845 5500
taksvarkki@taksvarkki.fi
www.taksvarkki.fi
www.taksvarkki.fi/bolivia
www.taksvarkki.fi/uutiskirje

Taksvärkki ry:n kansainvälisyyskasvatusmateriaalit ja -palvelut ovat ilmaisia, eikä niitä rahoiteta keräysvaroilla.